

Yrkande

**Socialdemokraterna, Demokraterna, Moderaterna,
Liberalerna, Kristdemokraterna**

Särskilt yttrande

Centerpartiet

2021-08-19

Ärende nr: 6

Yrkande angående – Rapport om språkkompetens inom äldreomsorgen

Förslag till beslut

Förvaltningen får i uppdrag att återkomma till nämnden med:

1. Förslag på förtydligande gällande vilken språk- och kommunikationskompetens som ska krävas för arbete inom stadens äldreomsorg.
2. Förslag på strukturellt arbetssätt, där ett språktest i svenska språket utgör en del för att underlätta bedömningen av sökandes kompetens och lämplighet utifrån yrkesrollens krav i samband med anställning av omvårdnadsnära personal.
3. Förslag på ett systematiskt arbetssätt som stärker stödet och samarbetet mellan HR och rekryterande enhetschefer
4. Utvärdera de kompetenshöjande insatser som idag erbjuds till anställda som behöver utveckla sitt språk, en redogörelse av hur många som fått ta del av insatserna under 2020-2021 samt förslag på hur formerna för språkträning i arbetet för redan befintlig personal skulle kunna utvecklas och stärkas.
5. Erbjud kompetensutveckling för de medarbetare som behöver stärka sitt språk.
6. Nämnden antecknar rapporten om hur äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen arbetar med språktest, språkkompetens och validering till protokollet.

Yrkandet

För att vård- och omsorgsinsatser ska kunna hålla en god och säker kvalitet är det centralt att kommunikationen mellan medarbetare och omsorgstagare fungerar. Det saknas dock en tydlig definition av vad som är tillräcklig språk- och kommunikationskompetens. Begreppet kommunikation rymmer både språkkunskaper och bemötande.

I Socialstyrelsens allmänna råd om *Värdegrunden i socialtjänstens omsorg om äldre* (SOSFS 2012:3) så beskrivs gott bemötande med att personalen är lyhörd och empatisk samt får tid att lyssna på och samtala med den äldre. Personalen ska även verka för att bemötandet upplevs som respektfullt.

I tjänsteutlåtandet framgår att det behöver tydliggöras vilka språk- och kommunikationskrav som behövs för att kunna arbeta inom äldreomsorgen. Utifrån ett sådant förtydligande behöver rekryterande chefer också erbjudas ett starkt stöd och tillräckliga redskap för att kunna verifiera sökandes kompetens samt kunskaper i svenska språket i samband med rekrytering. Det kan

Äldre samt vård och omsorgsnämnden

exempelvis handla om skriftliga eller muntliga test, intervjumallar eller bedömning med hjälp av case, men också vägledning i hur och när sådana redskap bör användas.

För att detta ska fungera och säkerställas behöver även arbetssättet och samarbetet mellan HR och rekryterande chefer stärkas och systematiseras, då utredningen *Språkkompetens inom äldreomsorg* visar på att sådana verktyg idag saknas samtidigt som det efterfrågas hos både chefer och HR.

Det är samtidigt viktigt att beakta att all rekrytering inte sker via annonsering utan det finns en rad olika rekryteringsvägar. Utöver den sedvanliga rekryteringen med annonsering via stadens rekryteringssystem så blir personal exempelvis anställda på korta vikariat, sommarvikariat eller allmän visstid som förlängs och i flera fall leder till konvertering enligt LAS. Det bör därför säkerställas att verktygen används oavsett rekryteringsväg.

Eftersom det idag inte finns några garantier för att en nyutbildad undersköterska har den efterfrågade kunskapsnivån och till dess att nivån höjts behöver detta säkerställas i samband med anställning trots att den formella kompetensen finns.

Nu startar snart den nya vård och omsorgsutbildningen, där svenska 1 är krav, något vi tror kommer bidra till högre språkkompetens för våra framtida anställda.

Vi vill även se en utvärdering av de kompetenshöjande insatser som idag erbjuds till anställda som behöver utveckla sitt språk, en redovisning av hur många som deltagit samt förslag på hur formerna för språkträning i arbetet för redan befintlig personal skulle kunna utvecklas och stärkas.

Det är viktigt att dra lärdom av de goda exempel som finns. Som exempel kan nämnas vuxenutbildningen Studium i Göteborg, där det funnits svensklärare som ger extra stöd och undervisning i yrkessvenska- där man övar och ökar sin förståelse på vanligt förekommande svenska ord som används inom vårddyrket.

I Lerum använder man sig av en SFI lärare med kunskap inom vård och omsorg som träffar redan anställda i vård- och omsorgen en gång i veckan för att öva och träna på yrkesspråk.